

DE MOOISTE ROUTES
DOOR PORTUGAL

ANWB

 CAMPERBOEK

DOOR MINHO

De tocht door de noordelijkste streek van Portugal begint bij de Costa Verde, de 'groene kust'. Bij de monding van de Rio Lima ligt Viana do Castelo. Toen de Portugese zeevaarders in de 15e en 16e eeuw de zeeroute naar Azië openlegden, beleefde de stad door de handel die dat meebracht een 'gouden tijdperk', dat af te zien is aan de paleizen van de rijke koopmansfamilies. Door het brede dal vol weiden van de Rio Lima gaat het over de N202 omhoog naar Ponte de Lima, een aardig stadje waarvan het centrum een beschermd monument is, en waar een boogbrug staat die nog deels op de Romeinse tijd teruggaat. Daarna gaat het verder over de N201 in noordelijke richting tot je bij de Rio Minho en de vestingsteden Valença do Minho en Monção de Spaanse grens bereikt. De route gaat nu verder over de N101 in zuidelijke richting, naar het nationale park Peneda-Gerês met zijn indrukwekkend dichte regenwouden en interessante gesteenteformaties. Goede plekken om een stop te maken zijn Arcos de Valdevez, van waaruit je wandelingen kunt ondernemen, en het romantische klooster Santa Maria do Bouro. Wie dit gebied wat beter wil leren kennen door de hoofdroute te verlaten, moet rekening houden met af en toe wat smallere wegen. De hoofdroute gaat verder via de N101, naar het voornaam ogende stadje Braga, waarvan de geschiedenis tot op de oudheid teruggaat. Hier vind je een beroemde bezienswaardigheid in de vorm van de bedevaartskerk Bom Jesús do Monte met zijn fotogenieke lange trappenpartij. Via het ambachtsplaatsje Barcelos, waar de beroemde 'Portugese haan' vandaan komt, kom je bij Esposende weer bij de Atlantische kust met zijn kilometerslange zandstranden met een stevige branding.

Symbool van het charmante stadje Ponte de Lima is de 227 m lange brug over de rivier, gebouwd op Romeinse fundamenten, die naar het pittoreske centrum leidt

In het groen

Wijnliefhebbers kennen Minho als herkomstgebied van de vinho verde. Verder vind je in deze grensstreek met Spanje, waar de twee landen ooit fel om hebben gevochten, het nationale park Peneda-Gerês, de bisschopsstad Braga en vele Atlantische zandstranden.

Barragem do Carrapatelo

Van de vijf dammen in de Rio Douro is dit niet alleen de oudste (in 1972 opgeleverd), maar ook degene die het water het hoogst opstuwt, in totaal 36 m. Daarmee kan de ingebouwde sluis zich met de internationale top meten. Zelfs de hoogste sluis kamers ter wereld, te vinden in Kazachstan en in de Rio Tocantins in Brazilië, zijn maar een paar meter hoger. De stuwdam zelf is

57 m hoog en 400 m breed. Een smalle, maar ook voor campers berijdbare weg loopt over de dam. Het is leuk om op de noordwestoever een stop te maken en toe te kijken hoe jachten en riviercruiseschepen in de sluis omhoog of juist omlaag gaan.

GPS 41.086599, -8.132286

denkt halverwege de 13e eeuw vervaardigd. Volgens een legende markeert het met andere, vergelijkbare monumenten in de streek de route van de rouwstoet voor de koningsdochter Mafalda, die in het klooster van Arouca werd bijgezet. Een ander verhaal wil dat er op deze plek een duel werd uitgevochten, waar de in de zijanten gegraveerde zwaarden aan herinneren. Bij de nieuwe Dourobrug Ponte Hintze Ribeiro bij Entre-os-Rios staat een 12 m hoog, verguld bronzen beeld van een engel als gedenkteken voor het instorten van een eerdere brug in 2001, waarbij 59 mensen omkwamen.

04 Cinfães

De geschiedenis van Cinfães gaat terug tot de bronstijd. Uit die periode stammen de resten van de versterkte nederzetting Castro do Monte das Coroas in de deelgemeente Ferreiros de Tendais. De nederzetting, die te bezichtigen is, was minstens tot in de Romeinse tijd bewoond. Door het grondgebied van Cinfães slingert de Rio Bestança, die op een hoogte van 1229 m in de Serra de Montemuro ontspringt. Het koele water biedt in de zomer de mogelijkheid tot een verfrissende duik, bijvoorbeeld in de poel bij Canhão de Pias, die vanaf de N222 (beperkte parkeermogelijkheden) bereikbaar is na een korte wandeling langs een forellenkwekerij (*truticultura*). Naast de watervalletjes van Cinco Rodas is de grote attractie daar een schommel (*baloiço*) die aan een tak boven het water hangt en waarmee je boven het water kunt zweven. De jeugd vindt het prachtig en dromt om de

schommel samen om kunstjes uit te halen en foto's van elkaar te nemen. Voor de veiligheid wordt de schommel (die inmiddels gezelschap van een tweede heeft gekregen) elk jaar door de gemeente vernieuwd.

05 Resende

Met het Museu Municipal bezit dit stadje aan de Douro een interessant heemkundig museum met klederdrachten, huisraad en landbouwwerktuigen uit vroegere tijden naast een collectie archeologische vondsten en een replica van een karakteristiek historisch rivierschip, waarmee men vroeger wijnvaten naar Porto transporteerde. Van meer dan plaatselijk belang is het romaanse klooster van Santa Maria de Cárquere in het gelijknamige dorp. Het werd in de 12e eeuw gesticht door augustijner monniken en was de locatie van de wonderbaarlijke genezing op vijfjarige leeftijd van de eerste koning van Portugal, Dom Afonso Henriques, zo wil het verhaal in ieder geval. Rond 1500 werd het klooster vestingachtig versterkt. Uit die tijd stamt het portaal in manuelstijl in de granieten gevel. In de kerk valt schitterend verguld houtsnijwerk uit de baroktijd te bewonderen.

06 Barqueiros

Dit slaperige dorp van wijnboeren heeft huizen met rode pannendaken en een witte, gedrongen kerk. Het troont op een heuvelrug tussen de wijngaarden en kijkt uit over de Douro. Rond 700 inwoners telt het nog maar. Twee eeuwen geleden woonden er twee keer zo veel mensen. Het is de geboorteplaats van

Domingos Monteiro (1903–1980), een van de belangrijkste Portugese schrijvers. De interessantste bezienswaardigheid van Barqueiros is de Quinta da Vista Alegre in fraaie ligging hoog boven de rivier. Het jugendstilhuis werd tussen 1910 en 1915 gebouwd voor een emigrant die in Brazilië fortuin had gemaakt en vervolgens naar zijn geboortestreek terugkeerde. De villa werd in zijn opdracht ontworpen in een stijl die doet denken aan de koloniale herenhuizen uit de 18e en 19e eeuw in Manaus. Het interieur is niet te bezichtigen.

07 Mesão Frio

De stad ligt midden in de wijnstreek Alto Douro. Aan beide zijden van de rivier zijn de hellingen hier geterrasseerd en met wijnstokken beplant. De Miradouro de Mesão Frio steekt in de vorm van een scheepsboeg uit de helling en biedt uitzicht over de Douro. Het centrum van Mesão Frio valt onder monumentenzorg. Daar staat de barokkerk São Nicolau met een fraai verguld hoofdaltaar en een cassetteplafond in rococostijl. De lokale bevolking flaneert bij voorkeur

Boven: wijngaarden en de Douro vormen het decor van het stadje Resende op de hellingen van het Montemurogebergte

Rechts: spectaculair zicht op het Dourodal bij Mesão Frio

Casa de Mateus

Het Casa de Mateus schittert op het etiket van de flessen met de beroemde Mateus Rosé. Het huis op het landgoed van de adellijke wijnmakersfamilie Botelho Mourão is een imposant paleis en geldt als een parel van de Portugese barokarchitectuur. De voorgevel is overweldigend en speels met zijn witte muren en minaretachtige torentjes, die zich in het water van de vijver ervoor spiegelen. Binnen zijn de diverse zalen – de Zaal van de Vier Jaargetijden, Blauwe Zaal, Eetzaal en Zaal van de Vier Hoeken – ingericht met schitterende meubelen en waardevol porselein, terwijl de muren behangen zijn met indrukwekkende schilderijen. Daarnaast zijn ook de familiekapel en het familiemuseum een bezoek waard. Na de bezichtiging moet je beslist nog een wandeling door de parkachtige tuinen rond het paleis maken, met buxushagen, vedergras en exotische bomen.

GPS 41.29685, -7.71224

Parque Natural do Alvão

Het natuurpark Serra do Alvão ligt op maar een uur rijden van Porto en heeft een fascinerend en afwisselend landschap. Door het gebied stromen riviertjes als de Rio Olo, boven de weiden torenen granietrotsen hoog op, terwijl in de gemengde loofbossen steeneiken, kastanjes en berken aromatisch geuren en water vallen zich ruisend in steile kloven storten. De hoogste en spectaculairste van deze watervallen is beslist de Fisgas de Ermelo: het water van de Olo valt hier 250 m in de diepte. In de bergstreek, die sinds 1983 beschermd natuurgebied is, leven wilde katten, maar ook de kalme marãorunderen. Er groeien ook tal van zeldzame planten, zoals wolverlei en zonnedauw. Rond zeshonderd mensen leven in de Serra van de veeteelt. In dorpen als Fervença, Ermelo en Lamas de Olo wonen velen nog in de traditionele huizen van graniet met daken van leisteen of stro.

GPS 41.36801, -7.83226

voor het brood, daarna ging men over op tarwe. Het dorpje Terroso heeft als bezienswaardigheid de gerestaureerde gemeenschappelijke molen (Moinho Comunitário). De oudere dorpsbewoners herinneren zich nog hoe ze vroeger met hun graan naar de molen gingen om het zelf te malen. De watermolen kon alleen gebruikt worden als het voldoende geregend had.

05 Bragança

Dit is met rond 36.000 inwoners de grootste stad van de streek, en vanwege zijn bezienswaardigheden is Bragança zeker een bezoek waard. De stad ligt in het uiterste noordoosten van Portugal en was de thuisbasis van het laatste Portugese koningshuis, dat van koning Johan I (Dom João I) afstamt. Johan was een buitenechtelijke zoon van Peter I en diens minna-

res Teresa Lourenço. Johan zelf kreeg ook een bastaardzoon, Alfons, die hij in 1442 tot hertog van Bragança benoemde. De indrukwekkende citadel op de heuvel werd in 1130 gebouwd; binnen de muren liggen de in 1187 opgetrokken burcht, de 18e-eeuwse kerk van Santa Maria do Castelo en de zogenaamde Domus Municipalis – het raadhuis met zijn rondbogen uit 1300, dat over een Romeinse cisterne werd gebouwd: dit is het oudste wereldlijke bouwwerk van Portugal en heeft binnen merkwaardige tronies langs de muren, die op de stenen banken neerkijken, waar ooit de standen van Portugal met de koning en later de raadsheren vergaderden. Op het plein voor de burcht staat een pelourinho, een schandpaal, waaraan men in de middeleeuwen de veroordeelden vastketende. De paal groeit uit de rug van een varken –

Links: zowel van binnen als van buiten indrukwekkend – het Casa de Mateus bij Vila Real. Het barokpaleis staat in een mooi park

Onder: het kasteel van Bragança was de zetel van de gelijknamige en latse koninklijke familie van Portugal

UITSTAPJE

Parque Natural da Ria Formosa

Het ruwweg 180 km² grote Parque Natural da Ria Formosa begint iets ten westen van Faro en strekt zich langs de kust uit tot aan Vila Real aan de Spaanse grens. Het moerasland met meanderende waterlopen, zandbanken en eilandjes is een ideaal foerageer- en rustgebied voor trekvogels. Om die reden en vanwege de in het natuurgebied broedende zeldzame vogelsoorten als het purperhoen geldt de Ria als geweldig gebied om vogels te observeren. De vele zandbanken

veranderen door de getijdestromingen en de wind voortdurend van vorm. Eb en vloed en hebben daarmee een grote invloed op het landschapsbeeld. Hier loop je soms over drooggevalen kanalen, waarbij krabben bij elke stap wegschieten, verderop moet je per boot grote watervlakten oversteken. Vondsten, deels uit de voor-Romeinse tijd, tonen de lange bewoningsgeschiedenis van Ria Formosa aan.

GPS 37.03397, -7.81924

lopen gewoon door over de gewelven en vullen zelfs de koepel. Policarpo de Oliveira Bernardes wordt als de kunstenaar gezien; hij beschilderde en bakte de azulejos in 1730.

05 Quinta do Lago

Deze vakantienederzetting is exclusief, in alle opzichten. De luxueuze villa's en appartementencomplexen liggen losjes verdeeld over een zachtgolvend heuvelslandschap, waarin ook golfbanen zijn opgenomen. Voorlangs loopt een 10 km lang strand met fijnkorrelig zand, dat zich van Faro tot Quarteira uitstrekt en waarop nog heel wat rustige plekjes zijn te vinden. In het centrale deel

leidt aan het einde van de Avenida André Jordan een voetgangersbrug over een brede strook wadden naar het strand. De parkeerplaats hier is echter te smal voor de meeste campers. Dagparkeerplaatsen die wel geschikt zijn voor campers vind je bij de Praia Anção aan de gelijknamige Avenida en bij de iets drukkerre Praia Garrão Nascente. Verder naar het westen ligt de minder bezochte Praia Vale do Lobo, die naadloos overgaat in het stadsstrand van Quarteira.

06 Faro

Faro, in 713 door de Moren veroverd, was vóór Silves de hoofdstad van de Algarve, maar moest die titel vervol-

gens afgeven en kreeg die pas na de reconquista terug. De door een stadsmuur volledig omsloten stad kent een oriëntaalse sfeer, ook al staat er geen moskee meer in het centrum, maar een kathedraal die op dezelfde plek werd gebouwd. Niet alleen de inwoners en toeristen waarderen de schaduwrijke pleintjes en smalle straatjes van de Vila Adentro geheten oude stad, ook de ooievaars keren elk jaar terug en bouwen hun nesten op de daken van de kerk of ook gewoon op lantaarnpalen. De hotelzone ten westen van Faro wordt vanwege de luxehotels, golfbanen en chique restaurants wel de 'Gouden driehoek' genoemd. Wie liever

FARO CAMPERVAN PARK

Omheind camperpark met servicestation in de buurt van de luchthaven van Faro. De 27 staanplaatsen zijn minimaal 50 m² groot en hebben een stroom- en wateraansluiting. Deels schaduw van bomen. Douches, wasmachine en picknicktafels aanwezig. Hele jaar geopend.

Rua Aquilino Ribeiro 7, 8005-177 Faro
farocampervanpark.com
GPS 37.029746, -7.970335

CAMPING OLHÃO

Even buiten Olhão bij het natuurpark Ria Formosa. Vanuit Olhão kun je de boot nemen naar de stranden van Ilha da Culatra en Ilha da Armona (de haven ligt op 2,5 km van de camping). Relatief eenvoudige en goedkope camping met fraaie bomen. Groot, met vrije plaatskeuze. Met zwembad, restaurant, minimercado. Hele jaar geopend.

Pinheiros de Marim, 8700-225 Olhão
GPS 37.035253, -7.822218

Boven: tussen Faro en Vila Real ligt het Parque Natural da Ria Formosa, met aan de zuidkant de Cabo de Santa Maria, het zuidelijkste puntje van Portugal

Rechts: Faro, de 'poort tot de Algarve', mag op het eerste gezicht een oninteressante visserij- en industriestad aan een lagune zijn, maar het oude centrum rond de kathedraal is een bezoek waard en is omgeven door een middeleeuwse stadsmuur